

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247478

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับระบบการผลิตและการค้าไก่ไข่และผลิตภัณฑ์

LEGAL PROBLEMS CONCERNING OF THE PRODUCTION SYSTEM AND TRADING
OF LAYER AND RELATED PRODUCTS

กิตติพัฒน์ แสงภักดิ์โยธิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

6 00252528

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247478

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับระบบการผลิตและการค้าไข่และผลิตภัณฑ์

กิตติพัฒน์ แสงภักดีโยธิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2554

**Legal problems concerning of the production system and trading
of layer and related products**

Kittiphat Saengphakyothin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2011

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

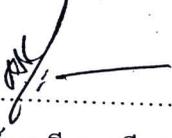
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับระบบการผลิตและการค้าไก่ไข่และผลิตภัณฑ์

เสนอโดย กิตติพัฒน์ แสงภักดีโยธิน

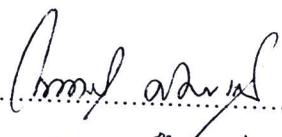
สาขาวิชา นิติศาสตร์ หมวดวิชา กฎหมายเอกชนและกฎหมายธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิดา จิตรน้อมรัตน์)

วันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับระบบการผลิตและการค้าไก่ไข่และผลิตภัณฑ์
ชื่อผู้เขียน	กิตติพัฒน์ แสงภักดิ์โยธิน
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

247478

‘วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัญหาของระบบการผลิตและการค้าไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ เนื่องจากปัจจุบันการเลี้ยงไก่ไข่ในประเทศไทยมีการพัฒนาเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อควบคุมและส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ให้มีความเหมาะสม

การศึกษาดังกล่าวประกอบด้วยสองส่วน ส่วนแรกเป็นการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเอกสาร โดยศึกษาจากตำรา บทความ กฎหมายไทย กฎหมายต่างประเทศ และส่วนที่สองเป็นการศึกษาด้วยวิธีวิจัยภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคลที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลดังกล่าวมาสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากการวิจัยเอกสารเพื่อเสนอแนะแนวทางการบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยต่อไป

ผลจากการศึกษาพบว่า กฎหมายไทยที่ใช้บังคับการควบคุมการค้าและการผลิตไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน เช่น พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ พ.ศ. 2549 เป็นต้น ส่งผลให้เกิดการจำกัดการแข่งขันทางการประกอบธุรกิจไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ อันขัดต่อหลักการแข่งขันทางการค้าและเสรีภาพในการประกอบอาชีพของประชาชน ซึ่งมีประเด็นที่ควรปรับปรุงให้เหมาะสม เช่น ด้านองค์กรที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลธุรกิจไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ ด้านระบบการค้าไก่ไข่ ด้านการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ไข่ไก่ แนวทางการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาธุรกิจไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ดังนั้น ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะให้บัญญัติกฎหมายเป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการควบคุมและส่งเสริมธุรกิจการเลี้ยงไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ในด้านต่างๆ กล่าวคือ กำหนดให้มีองค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแล คือ คณะกรรมการไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ มีการควบคุมการนำเข้าปุ๋ยพันธุ์ไก่ไข่และพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ โดยกำหนดเงื่อนไขและปริมาณการนำเข้าในลักษณะของการกำหนด

247478^ง

เพดานชั้นสูงสำหรับผู้ที่ประสงค์จะนำเข้าเพื่อให้มีการกระจายพันธุ์ไก่ไข่ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยง
อย่างทั่วถึง กำหนดให้ผู้นำเข้าปุ๋ยพันธุ์หรือพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่และผู้เลี้ยงไก่ไข่ต้องดำเนินการ
ขึ้นทะเบียนการเลี้ยง นอกจากนี้ กำหนดให้มีการแสดงข้อความหรือเครื่องหมายบนเปลือกไข่ไก่
เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถทราบถึงแหล่งผลิตไข่ไก่ และวันเดือนปีที่ควรบริโภค และกำหนดให้มีการ
จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาธุรกิจไก่ไข่และผลิตภัณฑ์

Thesis Title	Legal problems concerning of the production system and trading system of layer and related products
Author	Kittiphat Saengphakyothin
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Pinit Tipmanee
Department	Law
Academic Year	2010

ABSTRACT

247478

The objectives of this thesis are to study a legal threat that effect to production system and trading system of the layer and related products. Nowadays, the layer farming in Thailand has been developed from household products to business in high competition level. It is necessary to launch compatible laws to monitor and control this business to perform in appropriate aspect, meanwhile to facilitate producers as well.

The type of study compose 2 parts. First part, writer applies the documentary research method from text books, articles, thai laws and foreign laws. Second part, writer applies the field research method by indept-interview from the person concentrating with the subject. The writer lead a data synthesised to include a data from documentary research in order to prescribe the laws in Thailand accordingly.

It is found that Thai laws, which are now active, affect to business in contradiction of fair play against small and new incomers, such as Animal Epidemic Act B.E.2535, Agricultural Economics Act B.E.2522 , Public Health Service Act B.E.2535, Price of Goods and Services Act B.E.2542, Competition Act B.E.2542, Agricultural Standards Act B.E.2551 and Regulation of the Office of the Prime Minister on the development of the layer and produces B.E.2549. The issue that should adjust is appropriate such as the organization which have the role to control the layer business and related product, a trading system of layer, a producer registration, a standardization and a subsidy on fund for development in this business.

Therefore, the writer would like to propose in set up the classify law for specific purpose to control and facilitate the entire business of layer production and related products, By law, the committee for layer and related products have to established to be start alone

247478

organization to monitor and control the number of grand parent and parent imported from aboard. This regulation from committee will focus on condition and import quota considering by importer performance in purpose of spreading layer to farmers nationwide. The regulation also requires all importers to register in feeding farms records for tracking. Moreover, production location stamped on shell hen eggs and expiry date on packaging and compulsory. The research and development fund for layer and related products need to be founded by law in order to enhancing hen eggs business in Thailand.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้ หากไม่ได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์จากท่านรองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนสละเวลาในการตรวจแก้ไข แนะนำแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้แก่ผู้เขียน

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ ท่านรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเป็นประธานและกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำต่างๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอรับไว้ผู้เดียว ส่วนคุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่วิทยานิพนธ์เล่มนี้สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ ผู้เขียนขออุทิศให้แก่บิดามารดา ครูบาอาจารย์ ตลอดจนบุคคลทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

กิตติพัฒน์ แสงภักดีโยธิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญรูปภาพ	๘
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	6
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.7 นิยามศัพท์.....	7
2. ทฤษฎี แนวความคิด และความเป็นมาของการเลี้ยงไก่ในประเทศไทย	8
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบการผลิตและการค้าไก่ไข่และผลิตภัณฑ์	8
2.1.1 ทฤษฎีว่าด้วยการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest)	8
2.1.2 ทฤษฎีว่าด้วยการแข่งขันโดยเสรี (Free Competition).....	12
2.1.3 ทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utilitarianism)	14
2.2 แนวความคิดพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับราคาผลิตผลเกษตร.....	16
2.2.1 อุปสงค์ของสินค้าเกษตร.....	16
2.2.2 อุปทานของสินค้าเกษตร.....	17
2.2.3 ราคาสินค้าเกษตร.....	18
2.2.4 ระบบตลาด	21
2.2.5 มาตรการรักษาระดับราคาสินค้าเกษตร	27
2.3 ความเป็นมาของการเลี้ยงไก่ไข่ในประเทศไทย.....	30
2.3.1 การผลิตไก่ไข่	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.2 ลักษณะของการประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ของเกษตรกร	34
2.3.3 การทำฟาร์มไข่ไก่.....	35
2.3.4 ตลาดไข่ไก่.....	37
2.3.5 การกำหนดนโยบายการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่.....	38
2.4 เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของการควบคุมการนำเข้าปู่ย่าหรือพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ กับการนำเข้าแบบเสรี.....	42
2.4.1 ข้อดีและข้อเสียของการควบคุมการนำเข้าปู่ย่าหรือพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่	42
2.4.2 ข้อดีและข้อเสียของการนำเข้าปู่ย่าหรือพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่แบบเสรี	42
3. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าและการผลิตไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ตาม กฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ และผลการวิจัยภาคสนาม	43
3.1 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าและการผลิตไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ ของไทย.....	43
3.1.1 กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงไก่ไข่	44
3.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวกับการค้าไก่ไข่และผลิตภัณฑ์.....	61
3.1.3 กฎหมายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่.....	72
3.1.4 กฎหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน	74
3.2 กองทุนเกี่ยวกับการช่วยเหลือเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย	80
3.2.1 กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร	80
3.2.2 กองทุนร่วมบรรเทาความเสียหายทางการเกษตร	84
3.2.3 กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขันของประเทศ.....	88
3.3 มาตรการทางกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงไก่ไข่ของ ต่างประเทศ.....	92
3.3.1 ประเทศอังกฤษ	93
3.3.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	97
3.3.3 ประเทศแคนาดา	99
3.3.4 ประเทศฟิลิปปินส์.....	103

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง	104
3.4.1 ผู้เลี้ยงไก่ไข่	104
3.4.2 ผู้ค้าไข่ไก่	105
3.4.3 ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่	107
4. ปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับระบบการผลิตและการค้าไข่และผลิตภัณฑ์	111
4.1 ปัญหาด้านองค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแล	111
4.1.1 คณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์	111
4.1.2 คณะกรรมการที่ปรึกษา	114
4.2 ปัญหาด้านระบบการค้าไข่	115
4.3 ปัญหาด้านการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ	117
4.4 ปัญหาด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ไข่ไก่	118
4.4.1 การบังคับใช้มาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับไข่ไก่	118
4.4.2 การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับไข่ไก่	119
4.5 แนวทางเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาธุรกิจไก่ไข่และผลิตภัณฑ์	123
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	125
5.1 บทสรุป	125
5.2 ข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	136
ประวัติผู้เขียน	140

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2552 การผลิตไข่ไก่ - ไข่ไก่ช่วงอายุ การให้ไข่ 19 - 75 สัปดาห์.....	2
1.2 แสดงข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2552 การค้าไข่ไก่.....	3
4.1 ขนาดของไข่ไก่ตามน้ำหนักของประเทศฟิลิปปินส์.....	103

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แผนภูมิประโยชน์ขัดแย้ง (Conflict of Interest).....	11
3.1 ภาพแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานบังคับแสดงกับสินค้าเกษตรที่ได้รับ ใบรับรองตามมาตรฐานบังคับ	78
3.2 ภาพแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานทั่วไปแสดงกับสินค้าเกษตรที่ได้รับ ใบรับรองตามมาตรฐานทั่วไป	79
3.3 การ์์ประทับตราบนเปลือกไข่ไก่ของประเทศอังกฤษ	96
3.4 เครื่องหมายสำหรับไข่ไก่ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพเอเอและระดับ คุณภาพเอของประเทศสหรัฐอเมริกา	98
3.5 เครื่องหมายสำหรับไข่ไก่ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพของประเทศ แคนาดา.....	102